

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 23

van **IMADE ANNOURI**

datum: 4 oktober 2017

aan **PHILIPPE MUYTERS**

VLAAMS MINISTER VAN WERK, ECONOMIE, INNOVATIE EN SPORT

Rubberkorrels op de Vlaamse kunstgrasvelden - Stand van zaken

De discussie over het effect van het gebruik van rubberkorrels op kunstgrasvelden woedt nu al meer dan een jaar. Verschillende experts stellen zich ernstige vragen bij de impact ervan op de gezondheid van de sporter en het milieu.

In opvolging van mijn schriftelijke vraag nr. 477 van 30 maart 2017 en de schriftelijke vraag ter zake van collega Bert Moyaers had ik graag volgende vragen gesteld.

1. Wat is de stand van zaken in verband met de mogelijke verstrenging van de REACH-normen die de Europese Commissie mogelijk zou doorvoeren om ervoor te zorgen dat enkel rubbergranulaat met zeer lage concentraties van polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK's) en andere gevaarlijke stoffen op de markt mogen worden gebracht. Komt er een verstrenging en zo ja wanneer? Waarom is dit nodig? Zo neen, waarom niet?
2. Wat is de stand van zaken inzake het overleg met Recytyre over de bemonstering en analyse van de Vlaamse kunstgrasvelden?
3. Bij hoeveel (ook graag percentage) van de Vlaamse kunstgrasvelden is er ondertussen een analyse gedaan? Wat heeft deze opgeleverd?
4. Kan de minister op basis van deze gegevens de Vlaamse sporters verzekeren dat het gezond sporten is op alle kunstgrasvelden in Vlaanderen?
5. Zijn er nog kunstgrasvelden waarover geen gegevens in het bezit zijn van Sport Vlaanderen omtrent welke rubberkorrels er worden gebruikt? Welke acties worden er nog ondernomen vanuit Sport Vlaanderen om ervoor te zorgen dat alle Vlaamse kunstgrasvelden worden geanalyseerd?

ANTWOORD

op vraag nr. 23 van 4 oktober 2017

van **IMADE ANNOURI**

1. Sinds mijn tussenkomst aangaande deze problematiek op de EU-raad van de ministers van Sport op 23 mei 2017, waar de commissie haar eerdere antwoord herhaalde en zich engageerde om de EU-raad van de ministers van Sport op de hoogte te houden van de evolutie, heb ik geen verdere informatie ontvangen vanuit de commissie. In juli 2017 werd aangekondigd dat Nederland zich engageert om een voorstel uit te werken voor een herziening van de REACH-norm voor rubbergranulaat. De indiening van dit voorstel door Nederland is gepland voor april 2018.
2. Top op heden heeft Recytyre aanvragen gekregen voor 96 velden en deze ook allemaal reeds getest. De monsternames en labo-analyses werden uitgevoerd door de firma SGS. Alle rapporten werden al afgerond en aan de veldeigenaars of -beheerders bezorgd. De rapporten concluderen dat al deze velden ruimschoots aan de huidige normen (Vlarema en REACH wetgeving) voldoen. Sinds eind juni zijn er geen nieuwe aanvragen meer binnengekomen bij Recytyre. Er werd dan ook afgesproken om het onderzoek eind oktober 2017 af te sluiten.
3. Zie antwoord op vraag 2.
4. Volgens de recentste cijfers van Sport Vlaanderen zouden er in Vlaanderen in totaal 368 kunstgrasvelden liggen. Sport Vlaanderen heeft de lokale besturen en sportclubs opgeroepen om navraag te doen bij hun leverancier naar de samenstelling of attesten van de rubber-infill op hun kunstgrasveld en die informatie door te geven aan Sport Vlaanderen. Daarnaast beschikken we zoals gezegd ook over het resultaat van de labotesten van SGS in opdracht van Recytyre.
We hebben daardoor nu informatie over 249 kunstgrasvelden:
 - 169 velden zijn ingestrooid met rubberkorrels waarvan de lokale besturen of sportclubs aangeven dat het om SBR-gecertificeerd rubbergranulaat gaat. 96 daarvan werden ook bemonsterd door Recytyre/SGS en in labo onderzocht. Alle 96 velden voldoen aan huidige normen (REACH en Vlarema).
 - 1 veld is ingestrooid met een zand/rubber-mengeling
 - 3 velden zijn ingestrooid met kurk
 - 76 velden zijn ingestrooid met zand en/of water
 - Van 119 velden is de infill onbekend

Wereldwijd zijn er al meer dan 100 studies uitgevoerd over de veiligheid van SBR. Het is echter belangrijk om enkel de onafhankelijke studies te bekijken. De drie meest recente onafhankelijke studies zijn uitgevoerd door ECHA (European Chemical Agency), RIVM (het Nederlands Rijkinstituut voor Volksgezondheid en Milieu) en het Washington State Department of Health.

ECHA heeft geen reden gevonden om mensen te adviseren niet te spelen op kunstgras ingevuld met gerecycleerd rubber. ECHA stelt wel dat de REACH wetgeving herbekeken dient te worden. Het RIVM stelt dat het risico praktisch

verwaarloosbaar is, dus dat het veilig is om te sporten op kunstgras. Het Washington State Department of Health (januari 2017) heeft nagegaan of kanker kon gelinkt worden aan het spelen op kunstgras. Men vertrok hierbij van een lijst van 53 voetballers met kanker tussen 1990 en 2016 (de Griffinlijst). Een vergelijking van kankertypes en aantal kankergevallen gaf niet het verwachte resultaat. Dit onderzoek

vond minder kanker bij voetballers vergeleken met inwoners van Washington van dezelfde leeftijd.

Om te antwoorden op uw vraag of ik kan garanderen of het gezond sporten is op alle kunstgrasvelden in Vlaanderen, baseer ik mij dus op de conclusies van deze recente onafhankelijke onderzoeken.

5. Zoals eerder aangegeven is de infill van 119 velden onbekend, ondanks herhaaldelijke vraag van Sport Vlaanderen. Ik vind het echter onze plicht en die van gemeentebesturen en sportclubs om – zoals ook het ECHA aanbeveelt – informatie over de kunstgrasvelden op te vragen en ter beschikking te stellen van de burger en gebruiker. Ik zal er dan ook, samen met Sport Vlaanderen, er alles aan doen om informatie van de 119 ontbrekende velden alsnog te verkrijgen.